

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: ...
Vidéken: ...
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

Népiroda.

Írta: Dr. Jászi Viktor.

Olyan intézmény megvalósítására akarnék propagandát csinálni, amilyen már több nagyobb városunkban — így legközelebb Nagyváradon is — fennáll, s Debreczenben is régen kellene.

Manapság az élet viszonyai olyannyira bonyolultak, az állam, a város az eklézsia anynyiféle szabálytal, törvénnyel dolgozik, hogy a tanult, tapasztalt embert is próbára teszik, az is sokszor kénytelen tanácsért más-hoz fordulni, hol ügyvédhez, hol a hivatalokhoz, hol meg egyik-másik könyvből, amelyben a tudni valókat megtalálja. De azért a vagyonos, művelt embernek könnyű a dolga; mit csináljon azonban az a sok-sok ember, aki kettős teher alatt roskadoz: tanulatlan és szegény!

Tanulatlan, műveletlen voltánál fogva nem ismeri ki magát az életben; azt sem tudja, hova forduljon segítségért, tanácsért, ügyvédre meg nem telik; meg sokszor nem is ügyvédhez tartozik, amiben jó irányítást, tanácsot akarna.

Faluhelyen ilyenkor, ha van arra való papja, jegyzője, ahhoz fordul; de a nagyváros szegény embere ezt alig teheti. Itt nincs meg az a közvetlen ismeretségen alapuló személyes viszony, ami ezt lehetővé tenné; és aztán olyan sokan vannak, hogy a papok, meg a hivatalok alig győznék tanácscsal, a segítség munkáját, még ha akarnák is.

Ezért van nagy szükség népirodára, ahol a szegény ember *mindenféle* (tehát nemcsak jogi természetű) ügyes-bajos dolgában tanácsot, utmutatást, dolga elvégzésében segítséget kapjon ingyen. Az iroda úgy volna berendezve, hogy mindennap, talán este felé, egy órára, vagy ha szükség lesz rá, tovább is, ott tartózkodnának: egy állandó, fizetett irnok, aki az irodai munkákat végezné, azután felváltva más-más önként vállalkozó tagja ez intézménynek, aki a tanácsot, utbaigazítást megadja, vagy ez iránt a szükséges intézkedést megteszi. Minél többen vállalkoznak ilyen „napibiztosság“-ra (illő, hogy ne csak a bankok napibiztossága után futkossunk), annál kisebb teherrel jár ez az egyesre. Ha harmincan lesznek, akkor már csak arról volna szó, hogy havonként *egyszer* szánjon rá az ember szabad idejéből *egy órát* e nagyjelentőségű intézmény támogatására.

Hogy történnék a tanácsadás, a segítség? Hiszen az ember feje nem káptalan, hogy mindenféle dologban tudjon mindjárt tanácscsal, alapos utmutatással szolgál. Hát ezen

úgy segíthetünk, ha előzetesen — különböző szakemberek közreműködésével — a leggyakoribb esetekben való legcélszerűbb eljárási módokat összeírjuk; ez az utmutató ott volna az irodában, s ha jön egy fél, aki szegényjogon akarna perelni, vagy a kórházba akarná magát felvétetni, vagy illetőségi bizonyítványt akarna szerezni, vagy közsegélyt kieszközölni, a napos, ha különben nem tudná, utána néz a könyvben s a szerint jár el. Ha azonban bonyolultabb esetek volnának: arra is lehet berendezést találni. Felveszi a tényállást, s elküldi az ügyet abban jártas szakembereknek, (akik tehát az otthon végezhető ilyen munkát vállalják) s a fél vagy ezeknél közvetlenül, vagy az irnok útján kapja meg rövid idő alatt az utbaigazítást.

Ez a segítség, utbaigazítás természetesen nemcsak odáig terjed, hogy szóval megmondják neki, mit csináljon, hanem a szükséges kérvények megírását, levelezéseket is magában foglalná. És itt hangsúlyozandónak tartom, hogy ez intézmény gondosan fog ügyelni arra, hogy az ügyvédek jogos érdekeit ne sértse. Nem akar az zugírászkodássá válni. Csakis a szegény — fizetni nem képes — emberek perenkívüli támogatásáról van szó (azon ügyektől pláne eltekintve, amelyek egyáltalán nem jogiak) s amennyiben peres eljárás látszik szükségesnek, az erre irányuló tanácsadásért közbenjárás természetesen minden személyi propagandától menten fogna megtörténni.

Hát ez igen szép, mondják, de ki fogja mindezt megcsinálni? Hogyan kapunk erre a munkára embereket?

En azt hiszem, meg lehet valósítani. Ami a munkaerőt illeti: kellő szervezés mellett aránylag igen csekély fáradságot és áldozatkészséget igényel ez az intézmény egy-egy embertől. Mint láttuk, a napos szolgálat 30 tag mellett havonként egy órát jelent; azok, kik odahaza vállalnak szakreferádákat, nem lehetnek nagyon igénybevéve, ha — mint bizonyon reménylen — a különböző foglalkozási ágak emberei számosan vállalnak ily megbízatást, amikor is egyre-egyre nem sok jut. Azonkívül segéderők képen igénybe szeretném vétetni az önként vállalkozó helybeli jogászokat és theologusokat, esetleg, ha tanulmányi idejük engedné, a tanítóképző intézet növendékeit is. Ennek kettős haszna volna. Egyrészt mozgó csapat volnának az irodában; jelen vannak a felek kihallgatásán, ügyeik megbeszélésén, s esetleg a szükséges eljárást végeznék egyik-másik hivatalban a féllal, — vagy anélkül az adott instrukciók szerint. — Másrészt, s ezt tartom fontosabbnak, a szegény emberek ügyeivel való foglalkozásra

szoktatnók őket, a szegény nép, s különösen falusi nép hivatásszerű jövendő vezetőit, s megtanulnák, hogyan kell az élet egy-egy felmerülő kérdését megfogni s a gyakorlati megoldás felé vinni.

Ez volna a dolog személyi része. Az anyagiakat a pártoló tagoknak csekély — mondjuk egy koronás — tagsági díjaiból s a város támogatásából fedeznők. A várostól nem sokat kérnénk: pár száz koronát, az irnok fizetésére és egy irodahelyiséget. Ugy hiszem, joggal kérhetünk, mert elsősorban a város, s általában a hatóságok terhen könnyítene ez a népiroda; hiábavaló munkától, ügyes-bajos felek utbaigazításával járó idővesztéstől menekednének, s így szorosan vett hivatali érdekből is támogatni fogják ezt az intézményt — eltekintve attól, hogy annak a szegény népnek istápolása ez is, melynek érdekében eljárni neki kis legszebb s egyik legfontosabb feladatuk.

Ha még mindezekhez hozzáteszem azt, hogy ez intézmény föntartására a legjobb jogi formának az egylet alakítást tartom, amelyben a fentiek szerint működő és pártoló (esetleg alapító) tagok volnának, úgy körülbelül elmondtam mindazt, ami egyelőre a megkezdéshez szükséges; bizton hiszem, hogy a tervet Debreczen társadalmi rokoszennvel fogadja, s ily irányu akciónak meg lesz a sikere.

A honvédelmi tárca költségvetését meg szavazzák. Fővárosi tudósítónk jelenti: — A honvédelmi tárca vitája folyt és fejeződött be ma. Főszóalaltak Huszár Károly, aki a katonaság gyakorlatai által okozott károknak megtérítése és a legénységgel való jobb bánásmódról beszélt. Brankovics Demeter horvát képviselő horvát honvédiskolát és a horvát honvédségnél a horvát nyelvet követte. Okolicsányi László főszóalálása után Hiazai Samu honvédelmi miniszter reflektált az elhagzott beszédekre. A tiszti fizetések 25 százaléka — mondja — adósságok kamataira megy el. A tisztek fizetésének minimumát tehát föl kell emelni s a hitelképességüket megszorítani. Azt hogy a hadseregben idegen és magyarellenes szellem uralkodna, nem tapasztalta harminc évi szolgálati ideje alatt. Brankovicsnak kijelenti, hogy 16 ember számára külön honvédiskolát fölláztatni nem lehet. Héderváry Károly gróf miniszter elnök főszóalálása után a Ház a költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadta. A miniszter Bakonyi Samu kérdésére kijelentette, hogy az a hír, mintha a közlekedésügyi miniszternek aktiv tábirnokot neveznének ki, nem igaz.

A honvédelmi tárca után Heltai Ferenc a kereskedelmi tárca költségvetését terjesztette elő. Melegen emlékezett meg Hieronymi Károlyról és kérte, hogy a költségvetést fogadják el. Az ülés délután két órakor ért véget.

Steiner Sándor asztalos és kárptos butor árúháza
Debreczen, Piacz-utca 70. (Royal szomszédságában.)

Jungreiszi Mari
női divatterme

augusztus 1-ig Fischer-palotában (Piacz-utca 61.) az udvarban földszint található. Tulhalmozott raktár és boltbér megtakarítás miatt
:- Női és Leány modell kalapok olesó áron kaphatók. :-

Hajdúvármegye közgyűlése.

Az új megyeháza.

Ma délelőtt kezdte meg Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága rendes tavaszi közgyűlését, amelynek szokatlanul nagy tárgysorozatát délután tudták befejezni. A 213 pontból álló tárgysorozatnak különben legnagyobb része zárszámadási jelentések voltak, amelyeket vita nélkül fogadott el a közgyűlés. Hosszabb fölszólalások csupán az új építési szabályrendeletnél és az ebtartási szabályrendeletnél voltak.

Részletes tudósításunk a megyegyűlés lefolyásáról itt következik:

Hieronymi és Eröss Lajos.

Kilenc órakor nyitotta meg az ülést Domahidy Elemér főispán, aki a megjelent bizottsági tagok üdvözlése után meleg szavakban emlékezett meg a vármegye és az ország nagy halottjáról: Eröss Lajos dr. püspökről és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterről. Eröss Lajos dr. püspök — mondta — nem volt ugyan Hajdúvármegye szülőtte, de nagy alkotásai és működése, valamint az a lelkiismeretesség és buzgóság, amellyel mint bizottsági tag a vármegye dolgaiban eljárta és a közügyeket támogatta, a vármegye haláljára és elismerésére méltóvá tették. A pártkereteken is fölülemelték nagy tehetsége és kiváló tulajdonságai a másik nagy halottat Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi minisztert, akinek Hajdúvármegye igen sokat köszönhet. Neki köszönheti, hogy első ízben volt minisztersége alatt lehetővé tette a vármegyei közuti hálózat kiépítését a beruházási alap terhére, neki köszönhető, hogy ma már majdnem minden községnek kövezett utja van. Javasolja, hogy az elhunytak nagy érdemeit, a közgyűlés mély gyászát és elismerését a közgyűlés vegye jegyzőkönyvbe. Ugyancsak meleg szavakkal parentálta el azután a főispán Adler Farkas hajduszoboszlói bizottsági tag és Harangi János balmazújvárosi főbíró elhunytát.

Az elnöki megnyitó után hozzászólás nélkül tudomásul vették az alispán negyedéves jelentését, amelynek kapcsán az adófelsőzólamlási bizottságba rendes tagul Fisch bein Ignácot, póttaggá Friedrich Lajost választották meg.

Az új építési szabályrendelet.

Dávidházy Sándor tb. főjegyző ismertette az új szabályrendelet tervezetét az építési rendről s a belügyminiszternek erre vonatkozóan tett kifogásait. Papp Sándor nádudvari főjegyző kifogásokat tesz az új szabályrendelet szigorú intézkedései ellen. Kifogásolja, hogy ezentul a főszolgabíró adja meg az építési engedélyeket. A szabályrendeletet nem tartja végrehajthatónak. Hibásnak tartja, hogy az építési engedélyeket megrágitják. Ne tartja helyesnek, hogy szigetelőiül téglalapzatot rendel el az új tervezet. Sok községben nincs is tégl. A szabályrendelet újabb átdolgozását kívánja.

A közgyűlés végül az alispán indítványára kimondta, hogy fölíratban fogja kérni a régebbi szabályrendelet tervezet megerősítését és a módosítások elejtését.

A nagyálló—tiszapolgári utnak kiépítése érdekében megkéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a jövő esztendőre 35000 korona segélyt engedélyezzen.

A földmivelésügyi miniszter rendeletét a közlegelők megjavítása érdekében tudomásul vették, mert e tárgyban az alispán már intézkedett.

Ugyancsak tudomásul vették a vármegye háztartási alapját 1910. évi zárszámadását, amely szerint az összes kiadás

190282 korona volt, a felesleg 2313 korona 68 fillér. A körjegyzők szabadságát négy, a segédjegyzőket három hétben állapították meg.

Az ebtartási szabályrendelet.

Néhány folyó ügynek vita nélkül való elintézése után tért rá a közgyűlés az ebtartási szabályrendelet tárgyalására. A belügyminiszter ugyanis az ebtartás megszorítását és ezzel kapcsolatban a vonatkozó szabályrendelet módosítását követelte. Dávidházy Sándor tb. főjegyző ismertette a megtett módosításokat, amelyek szerint az eddig volt koronás ebadó alá csupán a házörző, patkányirtó, teherhordó és juhászok tartoznak, a többi kutyafajhoz tartozó állatok után pedig hat korona ebadót kell fizetni. Heves ellentmondás kísérte az előterjesztést. Igen sokan az adó fölemelése ellen, többen azonban mellette szólaltak föl. Ezek különösen azért kívánták az ebtartás korlátozását, mert ma igen sok a kóbor kutya, gyakoriak a veszteségi esetek s a kutyák pusztítják a vadakat is, amelyeket pedig tekintettel a husinségre, éppen óvni kellene.

Kovács Gyula alispán tekintettel a nagy ellenzésre, amellyel az állandó választmány javaslata találkozott, indítványozza, hogy az ügyet most ne tárgyalják, hanem azt levéve a mai ülés napirendjéről, tüzzék ki az őszi közgyűlésre.

Oláh Bálint és id. Szabó Lajos fölszólalása után a közgyűlés e javaslatot el is fogadta.

Az új székház.

Az utépitési munkálatokra vonatkozó szerződések jóváhagyása és a közuti alap 1911. 1912. évi költségvetésének elfogadása után tárgyalták a régi megyeház lebontásának és az új székház építésének ügyét. Az összes munkákra 3, egyes csoportokra 18 cég pályázott. Az összes munkákra ajánlkozók közül legolcsóbb volt a Grünwald és Schiffer-cég ajánlata 664603 korona 90 fillérrel.

Ezzel szemben a tetőfedő és az aszbeszt-padló munkacsoport kivételével a többi munkát 585571 koronáért vállallják úgy, hogy az építési összeg 615705 korona, vagyis a csoportok szerint való építés 50000 koronával olcsóbb.

Az előterjesztések nyomán a közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát és kimondta, hogy az új vármegyei székházat főépíti, a berendezés, az ideiglenes elhelyezkedés és a tervezés 10000 korona költségvel együtt 385705 korona 4 fillér kiadás keretében. Erre a belügyminiszter évi 7500 korona segélyt ad. A költségekre a Magyar Jelzálog és Hitelbanktól, amely a legkedvezőbb ajánlatot tette 96.25-os árfolyam és 5.25 százalékos annuitás mellett, 80000 korona kölcsönt vett föl, amelyet 42000 korona évi részlettel törleszt.

A régi székház lebontására vonatkozóan elfogadták László András és Braun Zsigmond ajánlatát, amely szerint a vállalkozók 21175 koronát adnak a régi épület anyagáért.

Kovács Gyula alispán köszönetet mondott az egyhangú határozatokért.

Utolsó közgyűlést tartja e házban a vármegye, amely 1876-ban alakult meg. Nevezetes, másfél százados, történelmi és kulturtörténelmi multja van e háznak, amelyben Hajdúvármegye gyermekkorát élte. Azt kívánja, hogy a jövő év őszen már az új székház fölavatásán egységben lássák egymást viszont mindnyájan. Addig a debreceni városi tanács szivességéből a városháza közgyűlési termében tartják meg a közgyűléseiket.

A főispán-elnök az éljenzéssel fogadott beszéd után az ülést tíz percre felfüggesztette.

Községek ügyei.

Erősen megcsappant érdeklődéssel, gyorsan folyt le azután a további tárgyak elintézése. Szabadságolások és nyugdíjazások s a díjnokok részére 1500 korona drágasági pótlék megszavazása után kimondta a közgyűlés, hogy pártolja Zichy Géza gróf indítványát a fegyvertartás korlátozása tárgyában.

A hajduszóvati adóügyi jegyző, Berényi József megválasztását, amelyről a multkor bő tudósítást hoztunk, megsemmisítették, míg a tetőtleni jegyző megválasztása ellen beadott felebbezést elutasították.

Határozott ezután a közgyűlés több utépités és ezek ellen beadott felebbezés ügyében, majd jóváhagyta Hajduböszörménynek a villamos világítás berendezési költségeinek fedezésére és Hajdúhadháznak az új községébe építésére vonatkozó határozatát. Több kisebb községi ügy elintézése után a gyűlést félbeszakították s folytatását Domahidy Elemér délután négy órára tüzte ki.

Délután.

Délután négy órakor már csak egy bizottsági tag és az előadók jelenlétében folyt tovább a közgyűlés, amelyen az állandó választmány javaslatait vita nélkül fogadták el. Az ülés folyamán a községek határozatait és a zárszámadásokat hagyták jóvá. Az ülés öt órakor ért véget.

Választások az egyháznál.

A református presbiterium ülése.

A kerületi közgyűlés előtt ma délután három órakor tartotta meg ülését a presbiterium. Az ülésen legnagyobb részt egyes bizottságokban levő üres helyeket töltötték be.

Az ülés elején Somogyi Pál főjegyző meleg szavakkal emlékezett meg Kertész István presbiter haláláról, akinek érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták s helyére presbiternek Sárvary Lőrinc póttagot hívták be.

Néhány Bészler Károly halála folytán megüresedett helyekre a következő tagokat választották meg: Az egyházközségi bizottságba Dicsőfi Sándort, az árvaügyi bizottságba Salánki Ferencet, a gazdasági bizottságba Károlyi Sándort, a számonkérő bizottságba Csóka Sámuel, a főiskolai gazdasági tanácsba Bacsó Dezső drt, a Szikszay—Gáll-alapítványi bizottságba Barna Károlyt. Tudomásul vette a presbiterium, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottsága az ispotályi egyes bizottságba Tüdös Kálmán dr. főorvost, és Csóka Sámuel tanácsnokot, az iskolákat építtető vegyes bizottságba Kovács József polgármestert, Vargha Elemér dr., Csóka Samu, Tóth Mihály dr. tanácsnokokat, Magoss György dr. főügyészt, Aczél Géza főmérnököt, Roncsik Lajos főszámvevőt, Fráter Imre drt, Nagy Lajost, Szentessi Jánost küldte ki.

Az egyházmegyei tanácsbírói állás betöltésénél a presbiterium tíz szavazatát Szabó Józsefnek adta. A presbiternek a parochiális körökkel bíró egyházközségekben való választása módjáról alkotott szabályrendelet-tervezet véleményadás végett küldöttségnek adta ki, amelynek elnökei Kovács József főgondnok, és Dicsőfi József lelkészelnök, Bacsó Dezső dr., Jánosi Zoltán, Juhász Ignác, Kazinczy Gábor, Kertész Mihály, Kovács József, Márton Imre, Péntes Sándor, Szele György, Könyves Tóth Kálmán és Hódy Béla jegyző.

A presbiterium engedélyt adott Könyves Tóth Kálmán lelkésznek, hogy két hétre Ut-

Megnyilt!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint Gőzmosó, vegytisztító és festő gyáram részére a fölvételi üzletet megnyitottam Piacz-utczára 85 szám (Wiener-féle palota) ahol minden e szakba vágó dolgok fölvétele intéztetnek el. A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Bradovka Gyula.

Blous, Ali, Pongyola,

a Tavaszi ujdonságok már dus választékban rak-tárra érkeztek. Pongyolák már 2.25 krtól kezdve Márton Ferencz Harisnya Királynál, Dégenfeld-tér 8.

rechtbe menjen és ott részt vegyen a Bernardy-alapítvány 150 éves fennállásának ünnepélyén s egyben megbizta, hogy a holland egyháznak fejezze ki a magyar egyház tiszteletét, üdvözlését és köszönetét. Könyves Tóth Kálmán köszönetet mondott a presbiteriumnak s elmondta, hogy a hollandi, utrechti egyetemen 1861-ben járt s ő az egyedüli, aki az akkor élt tanulótlársak közül még életben van. Az utrechti egyháznak nemcsak az egyetemi ösztöndíjért, hanem azért is köszönettel tartoznak, mert Rötter holland admirális szabadította ki a gályákra hurcolt református magyar prédikátorokat, akiket az utrechti egyház látott szívesen.

Kimondta még a presbiterium, hogy a bérház építésének ügyét előkészítő bizottság ama javaslatát, hogy a püspök-lelkészi lakásnak egy toldaléképülettel való megnagyobbítását mellőzni kívánja, elfogadja, mert a püspök részére célszerűnek találja a mai konzistoriális épület emeleti helyiségeit.

Végül több kisebb jelentőségű és folyó ügyet intézett el a presbiterium, amelynek ülése délután hat órakor ért véget.

Debreczen üdvözlöte a nagyváradai püspökhöz.

A tanács átirata.

Az új nagyváradai püspök, *Széchenyi Miklós* gróf volt győri püspök a napokban Vasvörösváron kelt megleghangu átiratban értesítette Debreczen város tanácsát, hogy a király öt március 8-án nagyváradai püspökké kinevezte, a pápa pedig március 20-án megerősítette e stallumában. E megerősítés után tehát e hó 30-án fogja elfoglalni a püspöki széket, amelynek fenhatósága alá tartozik a debreczeni katolikus egyházközség is. A püspök támogatását kérte a debreczeni városi tanácsnak a magyar haza javának és dicsőségének előmozdítására irányzott odaadó törekvéseiben.

Az átiratot ma tárgyalta Debreczen város tanácsa, amely mai üléséből válaszolt a püspöknek és biztosította, hogy nemes törekvéseiben támogatni fogja.

Az átirat szövege szövezzint a következő:

Nagyméltóságú Püspök ur!

Debreczen szabad királyi város tanácsa, mint kineveztetése alkalmából, úgy most magas állásának, a nagyváradai püspöki széken elfoglalásával, a legmelegebben üdvözlí Nagyméltóságodat.

Minket a legszebb reményekkel tölt el Nagyméltóságodnak a múltban a győri püspöki széken kifejtett hazafias és kulturális tevékenysége. Kezesség ez nekünk arra, hogy Nagyméltóságod, e nagyfényű új munkakörben is, hazánk javára fogja kifejteni áldásos működését.

Biztosítjuk Nagyméltóságodat, hogy nemes törekvéseiben hatóságunknál kellő támogatásra talál. Ennek kifejezése mellett melegen érzett tiszteletünket és üdvözlőnként ismételtén kifejezve vagyunk.

Debreczen szabad kir. város tanácsának 1911 május hó 15-én tartott üléséből Nagyméltóságodnak a tanács nevében mély tisztelői

Kovács József, polgármester.

Az átiratot ma küldték el a nagyváradai püspökséghez.

Achim András lelőtték.

A parasztkirály tragédiája.

Forrong a nép Békéscsabán.

A békéscsabai parasztvészért, *Achim L. András* országgyűlési képviselőt vasárnap reggel lelőtték. Akik a parasztvészért a halálos ágyra juttatták, a békéscsabai uri osztálynak a képviselői, amely osztály örökös harcokat küzdött végig Achimékkal. Most ugy fordult a csata, hogy a parasztkirály életével fizetett érte. Amilyen könyörtelenül és elszánt vakmerőséggel vezette a hadjáratot Achim L. András, olyan végtelenül tragikus a dráma. — *Zsilinszky Mihály* volt államtitkár, az öcsését, *Zsilinszky Endre* dr. evangélikus egyházi felügyelőt már heteken keresztül vádolta a lapjában minden gyalázatosággal, amit elképzelni lehet. Panamákkal, sikkasztással vádolta meg Zsilinszkyékét. Zsilinszky Endre két fia vasárnap reggel fölkereste Achim L. András, hogy elégtételt kérjenek, hogy rávegyék a vezért igazságtalan vádjai visszavonására. Szóváltás, tettelegesség következett s az egyik Zsilinszky fiu revolveréből négyyszer rálőtt Achimra, aki összerogyott és ma délután meghalt. A véres esetről tudósításunk a következő:

Achim hírlapi csatája.

Achim András a Békéscsabán megjelenő „*Békésmegyei Friss Ujság*”-ban két hét óta szenvedelmes hangú cikkekben támadta Zsilinszky Mihály nyugalmazott államtitkár és Zsilinszky Endre dr. földbirtokost. Zsilinszky Mihályról azt mondta, hogy a bukott Népbank pénze nála van. Zsilinszky Endrét kétszínű gazembernek, elvcsalónak, politikai rimának nevezte és panamákkal vádolta. Zsilinszky erre nyilatkozattal és sajtópörrel felelt.

Zsilinszkyt, aki hatvan év körül levő, ideges ember, nagyon bántották ezek a támadások. Betege lett az Achim sajtómanóverének. Végül két fia, a huszonhatéves Endre, aki vegyszermérnök és a huszonkétéves Gábor, aki ügyvédjelölt s tartalékos huszártiszthelyettes, elhatározta, hogy véget vet az apjuk egészségét és nyugalma felülő hajszának.

Elhatározták, hogy fölkeresik Achim András, hogy rábírák: vonja vissza alaptalan vádjait.

Négy revolvergolyó.

„*Akasszátok fel a gyilkost!*”

Vasárnap reggel nyolc órakor *Zsilinszky Gábor* és ifj. *Zsilinszky Endre* fölkeresték a parasztvészért. *Achim L. András* még aludt, amikor a fiatalemberek megjelentek az irodájában. Achim egyedül tartózkodott a lakásban. Felesége, aki beteges, már hetek óta itt volt a fővárosban, a Sósfürdőben gyógykezelte magát. Három gyereke van a parasztvészernek, ezek is aludtak még. Amikor a cselédet az irodán keresztül névjegyükkal beküldötték, — Achim visszaüzent, hogy nyomban felöltözködjék, várják meg az irodahelyiségben. Félkilenc óra tájban megjelent a hatalmas terme-

tű Achim. *Bot volt a kezében.* Nyersen, durván mondta:

— No, mit akarnak?

A két Zsilinszky-fiu elmondta, hogy miért jött. Felelősségre vonták, amiért ok nélkül és igaztalanul támadja az édesapjukat. Magánkiül ordította:

Takarodjanak innen, tacsókókkal nem állok szóba! Ki innen!

Útésre emelte föl vastag tölgyfabotját. A fiatalabb Zsilinszkyre, a jogászra akart rohanni, amikor az idősebbik közbe vetette magát, előkapta a revolverét:

— Ne nyuljon az öcsémhez, mert lelövöm abban a pillanatban . . .

Achim teljes erejéből ráütött ifjabb Zsilinszky Endrere. Ebben a szempillantásban Zsilinszky Gábor elsütötte a magasra emelt revolverét, négyyszer egymásután megnyomta a ravaszt. *Négy golyó repült Achim Andrásba mindegyik talált.* Ahogyan véresen összerogyott, ezt hörögte:

— *Akasszátok fel a gyilkost!*

Elvesztette eszméletét. Egy golyó a lábfejebe, egy a combjába, a harmadik a hasába, a negyedik az alsótestébe furódott. Sikoltozva rohant be a cselédje, ezalatt a két Zsilinszky eltávozott. Egyenesen a járásbíró-ságra mentek, ahol följelentették a történeteket. Majd vonatra ültek és Békésgyulán, a királyi ügyészségnél jelentkeztek, ahol jegyzőkönyvet vettek fel vallomásaikról.

Pillanat alatt szétfutott Békéscsabán a hír, a véres dráma részletei. Egyszerre megtelt az utca emberekkel. Achim háza bucsujáróhely. Nyomban orvost hívtak, a parasztvészér házi orvosát, Szamek Emil drt, aki a városi közkörházba vitette az eszméletlen, életveszedelmesen megsebesült Achimot.

Táviratilag értesítették Budapesten Eötvös Károlyt, és Achim feleségét, aki a Sósfürdőből még a délutáni vonattal Békéscsabára utazott. Ugyancsak a délután folyamán utazott el Zsilinszky Endre dr. is, akit szintén táviratilag értesítettek az eseményekről.

Békécsaba ostromállapotban.

— *Katonaság s csendőrség összpontosítása.* —

A népet hihetetlen elkeseredés fogta el. Ezek gyűltek a kórház elé, várták-lesték az eredményt és ezek ostromolták azt az utcát, amelyben a Zsilinszkyék portája van, de a katonakordontól nem tudnak beljebb menni. Szitokkal, átokkal volt tele a város. Az utcán asszonyok zokogtak. Siratták a parasztvészért Bizonyos, hogy az elkeseredés és düh könnyen zendülésben törhetett volna ki, ha a hatóság sietve nem intézkedik a védelemről.

Alig, hogy elterjedt a szomorú eset híre a városban, *Jankovics Tihamér* járásbíró kiszállott a helyszínére, majd átment a kórházba is, de a halállal vívódó Achimot nem lehetett kihallgatni. *Sailer Elek* főszolgabíró pedig rögtön intézkedett, hogy katonák és csendőrök fékezék meg a különben jámbor tömeget, — mert attól félt, hogy véres forrongásban törnek ki Zsilinszkyék és a gyűlöltek urak ellen. — Délben nyolcvan csendőr érkezett Csabára és a 101. gyalogezred egész csabai zászlóalja készenléthe lépett. Az utcákon őrzáratok kirkálnak. Csedőrijárőrök és egy-egy felszárad katon a őrzí megszállva a Zsilinszky-porta és a közkörház utcáját.

Sulyosabb rendzavarás eddig azonban nem történt. A Zsilinszkyék utcájának két torolatánál ezek tolonganak. Ökölbe szorult

Lawn-Tennis pálya

teljes felszerelések, angol és francia rakettek, labdák, kátyrányozott közép és bekerítő háló stb. **Gósi Miklós** diszműáru üzletében gyári árban szerezhető be **Placz utca 32.** (volt) Szedlák-ház.) — Társaságok külön árkedvezményben részesülnek.

Vigyázz! Vigyázz! Kékre festett kirakat!

Tavaszi újdonságaim megérkeztek. Blouz kelme mtr. 10 kr., selymek blouzra mtr. 25 kr., csipke kelme mtr. 29 kr., csipkék mtr. 01 kr., kosztüm kelmék mtr. 38 kr., himzet bataszt mtr. 16 kr. Szalagok, bélések, applicatiók, fehérneműek, rövid áruk, harisnyák, szőnyegek meglepő árakban **III. Molnár Lukács** Kossuth- és Batthanyi-u. sarok, színházzal szembe. **Maradékok mindenféle árakban.**

Alapított 1867-ben. A címre tessék figyelni. **Végh Gyula szücs m.** szörme áru, szabó és szürszabó keliékek raktára **Debreczen, Fő utca 42. sz. Gyarmati-palota.**

Elsőrangú modern és legnagyobb **molykár elleni megóvó és biztosító beraktározási vállalat** férfi és női szőrmés ruhákat csakis szücsmesterhez adhatjuk megóváásra, nagybecsű bizalmával megbízatni kegyeskedjék. **Tűzkár ellen minden ruhadarab biztosítva van e czéira épített raktárakban.**

Tisztelettel

Végh Gyula.

marokkal, tehetetlenül átkozódik, szórja szitkait az elkeseredett tömeg, de rombolásra, támadásra nem vetemedik. A kórház előtt is ezek szoronganak. Imponáló, megható, hogy ez a nagy tömeg milyen csendes.

— Pszt, csendesen, mert ben szenved a mi szeretett vezérünk!

Achim L. András halála.

A városi kórházban dr. Remenák főorvos azonnal megoperálta Achim Andrást. Megálapították, hogy a sérülések életveszedelemsek, rendkívül sok vért vesztett, félig-meddig el is vérzett, amire a kórházba került. Az operáció sikerült. A golyókat eltávolították, de Remenák dr. kijelentette, hogy lehetetlen a föl épülés: különös szerencse, ha Achim életben marad. A kórházban nem tért eszméletre, egy pillanatra sem nyerte vissza öntudatát.

Délelőtt 11 órakor az evangélikus lelkész feladta Achim Andrásnak a halotti szentségeket. Jelen voltak a szertartásnál a haldokló felesége, leánya és dr. Osváth János iskolaigazgató. Achim még eszméletlen van, de két óránál tovább nem élhet. Zavargástól tartanak, ezért Orosházáról báró Diószeghy Tibor csendőrfőhadnagy vezetésével újabb csendőrkülönítmény érkezett. Délben tizenkét órakor megérkezett dr. Kurz vizsgálóbíró, a kihallgatások megejtésére.

Az éjszakát még nyugodtan töltötte el Achim, reggel azonban láza magas fokra emelkedett, 12 órakor pedig megkezdődött az agónia, egy óra tíz perckor pedig Achim L. András meghalt.

Achim L. András a délelőtti folyamán vég rendelkezni akart, mire azonban a közjegyző megérkezett, már agóniába esett. Achimnak mam integy 100,000 korona tiszta vagyona van. A paraszvezér valamikor gazdag ember volt, de vagyonát a politikai harcokban elvesztette. Később újra szerzett s az utóbbi időkben 250,000 korona értékű 200 hold terjedelmű prima földből álló birtoka volt, mintegy 150,000 korona teherrel, amelyet most akart eladni.

Kurz Antal vizsgálóbíró és Visi Viktor ügyész a délelőtti folyamán kihallgatta a Zsilinszky fiukat, akiket azután a csendőrség le tartóztatott. A falu hangulata csöndes, mégis 24 csendőrt központosítottak a főszolgabíró rendelkezése alá.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Kedd: Sárga lilium, színü. Kardos Géza és Nádor Zsiga bucsuja. (B bérlet.)

Szerda: Bob herceg, operett. Komlóssy Emma fellépte. (C bérlet.)

Csütörtök: Cigánybáró, operett. — Perényi József 35 éves jubileuma. — Zilahyné S. Vilma utolsó fellépte ez idényben. (A bérlet.)

Péntek: Anatol, vigjáték. Bemutató előadás. (B bérlet.)

Horváth Kálmán bucsuja. Ritka szép ünnepegyeséget folyt le ma este a Tatarjárás előadása alatt a debreczeni színházban, amelynek hálás közönsége ma bucsuzott el Horváth Kálmántól, kedvencétől. A bucsuzás olyan volt, amilyen kevés színészembernek jut ki. A szeretetnek minden melegével vették körül Horváthot s a közönségnek ez a szeretete olyan módon nyilvánult meg, hogy annál imponansabb dolgot alig tudunk elképzelni. Amint Horváth Kálmán megjelent a szinpa-

don, a közönség viharos tapsal üdvözölte bucsuzó kedvenc művészt. Ugy negyedórásig szünet nélkül zúgott taps. Az előadás megszakadt és Horváth Kálmán az ünnepegyes művész könyezve szóltanul állott a színpadon. A taps azután sem szünet meg, a közönség a szó szoros értelmében végig tapsolta az előadást, amelynek minden jelenetében, a mikor Horváth a színpadon megjelent, újra és újra fölzugott a taps és fölhangzott az ünneplés éljéne. Kapott egy babérkoszorút és sok-sok virágot. A közönség az előadás után is ott maradt a színházban és addig nem indult el és nem szünet meg tapsolni, míg Horváth megegyeszer nem jelent meg a lámpák előtt. Horváth Kálmán bebizonyította, hogy nagy művészember, sikereit el kellett érnie, méltán érte őt mindig a dicséret és a közönség elismerése. Sok sikert aratott és művész pályáján sok sikert arat is bizonyosan, a mi arra a szeretetre és arra a forró, lelkesedő elragadtatásra, amelylyel ma őt a debreceni közönség körülvette, legnagyobb sikerei közben is a legnagyobb büszkeséggel és meglepéssel tekinthet vissza. (d.)

Sárga lilium. (Kardos Géza, Nádor Zsiga bucsuja, Kassay Károly fellépte.) Holnap, kedden este bucsuzik Biró Lajos nagy-sikerű darabjában a szintársulat két rokonszenves tagja több évi ittmüködésük után. Különös érdekességet kölcsönöz még ennek az előadásnak Kassay Károly, a nagyváradi Szigligeti színház elsőrendű tagjának fellépte, aki a jövő évadra már a debreceni színház kötelékébe tartozik. Kassay, akit úgy is mint színészt, úgyis mint rendezőt a legjobb hír előzött meg. A szintársulat új tagja Thurzó főhadnagy szerepében mutatkozik be a debreceni közönségnek.

A zenekonzervatórium házi hangversenye. Tulzás és nagyképszerűség nélkül: a zenekonzervatórium tanári karának házi hangversenye a debreceni zenekultúra egyik legfontosabb ténye. Konstatáljuk a tényt: 200 növendék hallotta a Beethoven Mondschein-sonátáját művészi előadásban, teljesen ingyen. Az iskola evvel bebizonyította, hogy kultúrtenyező. Szándékosan nem írunk a tanárok játékaról; nem mintha nem állt volna előadásuk művészi nívón, nem, mintha műsoruk nem lett volna nagyszerű, hanem, mert sokkal fontosabb nekünk az, hogy a debreceni zenekultúra nagy lépést tett előre. Várjuk a többi. (P. F.)

Az Anatol premierje. Schnitzer zseniális darabja voltaképpen öt mozaikszerűen összeállított képből áll. Az első kép: A nagy kérdés, a második kép Karácsonyi vásár, a harmadik A bucsu vacsora, a negyedik Az epizor és végül az ötödik Anatol házasodik. A szintársulat nagy gonddal készül erre az ujdonságra, mely az idei évad három utolsó előadása lesz.

A Föld története. Ma kedden este fél 9 órakor tartja meg Király Pál az Uránusz-színház nyári helyiségében a Föld története című darabjának előadását. Délután 3 és fél 5 órakor ifjúsági előadások lesznek. A mai előadás keretében egy ritka érdekes színes mozgófénykép is lesz bemutatva műsoron kívül: Repülő kutyák világa Szumátra szigetén. Ez az érdekes 300 méter hosszú színes mozgófénykép most érkezett ide, amely a szumátrai őserdőkben élő óriási repülő kutyák világát mutatja be. A többi 600 méter színes természeti csodákról felvett mozgófényképek egytől-egyig a kinematográfia mesterművei, melyeket a szerző a legújabb tudományos expedícióktól szerzett be.

Szentkirályi és Szávay sajtópöre.

Székely Imre az esküdtek előtt.

Harmadizben került ma a debreceni esküdttörbíróság elé az a sajtópöre, melyet Szentkirályi Tivadar, a debreceni kereskedelmi- és iparkamara elnöke és Szávay Gyula, a kamara titkára indított Székely Imre ellen, hogy felelősségre vonják azokért a támadásokért, melyekkel tavaly áprilisban a Debreceni Reggeli Ujság hasábjain illette őket. A mai főtárgyaláson sem sikerült dülőre juttatni, itéletlg vinni az ügyet, sőt a per nagyon is az elején — félbe szakadt. A vádlott ugyanis több irányban javaslatot terjesztett elő a bizonyításra nézve s miután Szentkirályi és Szávay a legnagyobb készséggel hozzájárultak ezekhez a javaslatokhoz, a törvényszék elrendelte a bizonyítás lefolytatását s e végből hétfőn reggelre elnapolta a tárgyalást.

A mai tárgyalásról szóló tudósításunk itt következik:

(Az esküdtszék megalakul.)

Kilenc óra után vette kezdetét a főtárgyalás, melyen Tóth Aurél dr. elnök vezetett; szavazóbírák Horváth István és Uffalussy József törvényszéki bírák voltak, a jegyzőkönyvet Scholtz Elemér törvényszéki jegyző vezette. A közbád képviselőiben Gáthy Bálint kir. ügyész jelent meg, a vádlott védelmét Elekes Adár dr. nyiregyházi ügyvéd látta el. A sértettek, Szávay Gyula és Szentkirályi Tivadar megjelentek.

Tóth Aurél dr. elnök a főtárgyalás megnyitása után kihallgatta a vádlottat személyi adatairól.

A vádlott elmondja, hogy 46 éves, homorogi születésű, izraelita, lapszerkesztő, nőtlen, kereskedelmi iskolát járt, vagyontalan, két ízben büntetve volt sajtóvétségért.

Elnök: Nem három ízben?

Vádlott: Két ízben.

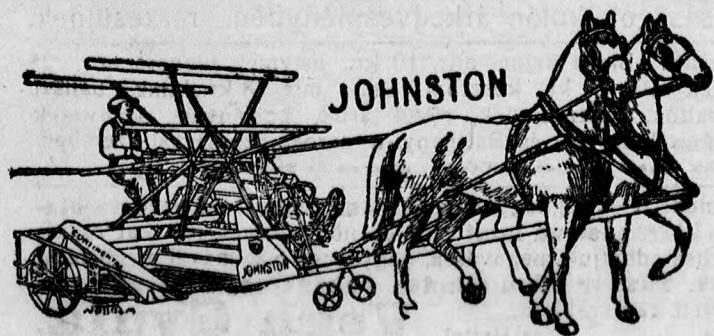
— Önt az esküdttörbíróság egy ízben 12 napi, egy ízben egy hónapi fogházra, a járásbíró egy ízben 50 korona pénzbüntetésre ítélte és folyamatban van egysajtópöre, melyben 3 hónapi fogházra ítélték s ez most a tábla revíziója alatt áll.

Ezután kisorsolták az esküdteket; a sorsolás eredménye szerint rendes esküdtek lettek: Ganófszky László, Szivér Elemér, Meisels Vilmos, Oláh Károly, Szendrő Sándor, Károlyi Sándor, Meyer Béla, Kiss Kálmán, Szabó Sándor, Dávid Zoltán, Kállay András, Szentpéteri Mihály, pótesküdték: Némethy József és Katona Péter.

(A vád.)

Miután az esküdtek letették az esküt, az elnök felolvastatta a kir. ügyészség vádiratának a Bpts. 754. §. 1. és 2. pontjaiban megjelölt részét, amely Szentkirályi Tivadar sérelmére elkövetett hat rendbeli és Szávay Gyula sérelmére elkövetett nyolc rendbeli rágalmas vétségéért emel vádat Székely Imre ellen, a Debreceni Reggeli Ujságban 1910. évi április 9-én „Szentkirályi Tivadar és Szávay Gyula orvtámadásai” főcímmel és „Rágalmazó, hazug, gyáva fráterek” alcímmel, április 10-én „Szentkirályi és Szávay sajtó sebei”, április 12-én „A granicsárok legényei ellenem támadnak és kenyeremre törnek”, április 13-án „Politikai hajsza”, április 14-én „Debrecen hiénái”, április 16-án „Szentkirályi és Szávay szegénységi bizo-

Gazdák figyelmébe!

Bächer-Melichár-Johnston gépgyárak főtelepét

a nagytrafik udvarból

Május havában Piacz-utca 43. szám alá

a (Dreher mellé) helyezük át! Szemben az eddigi gépraktárral

Ráhrer Sándor

az Amerikai tengeri termelő eszközök bizárolagos képviselője

nyitánya", április 17-én „Az igazság meghamisítása", április 24-én „A jezsuiták uralma" címen közzétett közlemények miatt.

Horváth István bíró ezután fölolvassa az inkriminált közlemény-részeket, majd Tóth Aurél dr. elnök egész terjedelmükben fölolvassa a cikkeket.

Az olvasás negyed tizenkét óráig tartott s utána az elnök öt percre felfüggesztette a tárgyalást.

(A vádlott kihallgatása.)

A szünet után a vádlott kihallgatása következett.

Az elnök kérdéseire a vádlott előadta, hogy a vádat megértette, nem érzi magát bűnösnek, ő nem rágalmozott, csak védekezett, mert a főmagánvádlók megtámadták a törvényhatósági bizottság közgyűlésén és ezzel provokálták az első cikk megírására. Később pedig rávették a kereskedőket, hogy ne árusítsák a lapját, a bankokat pedig, hogy ne fogadják el a váltóit.

Elnök: Kívánja-e a valóság bizonyítását?

— Igen, de még megvilágítanám valamennyire a dolgot. Ezután elmondia, hogy módot akart nyújtani ennek az izgalmas tárgyalásnak az elkerülésére, de ezek az urak olyan feltételeket kívántak . . .

— Szóval, ön azt akarja elmondani, hogy kísérletet tett a békés elintézésre, de nem sikerült.

— Igen.

(A sértettek.)

Ezután a sértettek kihallgatására került a sor; először Szentkirályi Tivadar lépett a bíróság elé.

Elnök: Mi volt az indító oka annak a sajtóhadjáratnak, melyet vádlott ön ellen és Szávay Gyula ellen indított?

Szentkirályi Tivadar: Arra a nyilatkozatra, melyet a törvényhatósági közgyűlésen megtettem, a vádlott rákényszerített. A színház-pályázat során üzenetekkel és fenyegetésekkel próbált terrorizálni, hogy álláspontomtól eltérjek. A közgyűlésen hangsúlyoztam, hogy Székely a színházkérdésben is ahoz az eszközhöz folyamodott, amelyet más pályázat alkalmával kenyérkeresetként használt, vagyis terrorhoz nyúl s ugyanakkor fölszólitottam, állítson bíróság elé, hogy módot adjon kijelentésem bebizonyítására. — Ugyanekkor azt is előtártam, hogy a vádlottnak bizonyos összegeket adnak a pályázók, hogy ne támadja őket. Ezt a módszert próbálta érvényesíteni a vádlott a színház-pályázat alatt is Komjáthy-nál, akinél nem sikerült, majd Zilahynál, akinél sikerült. A nyilatkozat megtétele után a vádlott heteken át a legképtelenebb rágalmakat szórta becsületelem és tisztességem ellen. Ezekről a legnagyobb önmegtartóztatással nem vettem tudomást, mert vártam az időt, amikor majd ide állít, miután erről említést tett; ez az idő azonban elévült s ekkor én voltam kénytelen sajtópert indítani, hogy elégtételt vegyek a rágalmakért. Nekem nincs mit lepleznem; jogot adtam a vádlottnak a vizsgálat alatt is, most is feljogosítom, hogy ami szeplőt tud az életemben, mutasson itt rá.

A vádlott azt a megjegyzést teszi Szentkirályi előadására, hogy ő nem terrorizálta a sértettet és hogy a sértett résztvett az ő ellene folytatott akcióban.

Szávay Gyula elbeszéli, hogy a színház-pályázat körüli vitába nem folyt be, mert nem volt itthon. Amikor hazajött a külföldről, ret-

tenetes állapotokat talált. Amikor — ugymond — a Komjáthy elleni támadásokról értesültem, föltámadt bennem a régi újságíró, husz évig lapszerkesztő voltam — s mint aki Győrött egyedüli tagja voltam a törvényhatósági bizottság részéről a szintügyi bizottságnak, amugy is rokonságban vagyok a szinpaddal darabjaim révén. — elhatároztam, hogy hozzászóllok a kérdéshez. Irtam egy cikket, méltóztassék megtekinteni, milyen tárgyilagossággal a vádlott ellen semmiféle animozitás nem volt benne. Erre a vádlott durva cikkel felelt: „Szávay, a kiskulcsos vitéz" címmel. Megint válaszoltam, hogy milyen tenorban, méltóztatnak olvashatni, becsatoltam az iratok közé. Azután értesültem, hogy a vádlott 10.000 koronával akarta megcsapolni Komjáthyt s hallottam, hogy Zilahytól nagyobb összegre ígéretet kapott. — Megdöbbenett ez az inparlamentáris fegyverekkel való csatázás, láttam, hogy a vádlott álláspontjának alapoka: a féltett konc. A városi közgyűlésen tartott beszédem is teljes eszmei magaslaton állott, kifejtettem, mért káros, ha hat év után is megmarad a színigazgató. Én semmiféle eszközzel a vádlott kenyerére nem törtem, bár nagyon piszkos kenyérnek tartom, ha valaki mások támadásával, meghurcolásával veszi ki a garast a közönségtől.

(A bizonyítás körül.)

Elekcs Aladár dr. védő a bizonyítás elrendelését kéri. A bojkottra, meg a közgyűlésen Szentkirályi Tivadar kijelentését követő hatásra nézve egész sereg tanu beidőzését indítványozza, amihez a sértettek rendre hozzájárulnak.

A bizonyítási eljárásra vonatkozó indítványok előterjesztése közben derűs jelenet játszódott le. A védő többek között bizonyítani kívánta a vádlottnak azt az állítását, hogy Szávayt a győri papok nevelték s Szávay hálátlansággal fizetett nekik. Gáthy Bálint kir. ügyész hozzájárult az indítványhoz s rámutatott arra, hogy Szávay Gyula a liberális egyházpolitika védelmében került szembe a győri klérussal. A védelem tanuin kívül — ugymond az ügyész — kérem kihallgatni Rusek apátplébánost . . . Mi a keresztneve?

— Fölösleges, kérem, nem Győrben nevelkedtem s nem a papok nevelték — felelt Szávay a hallgatóság élénk derűltége közben. A törvényszék elrendelte a védelem által kért tanuk megidőzését, azonkívül megidézti Zilahy Gyula színigazgatót, Irmay Béla színházi titkárt és Ráczy Gyula színházi könyvelőt, utóbbit azzal az utasítással, hogy a színház könyveit is hozza magával. — Az elnök a főtárgyalás folytatását május 22-én délelőtt fél kilenc órára tűzte ki.

EGYESÜLET.

— Debreceni Kisiparosok egyesülete. — Vasárnap délelőtt tíz órakor zajlott le az ipartestület dísztermében a Debreceni Kisiparosok Egyesületének alakuló közgyűlése, melyre a tagok igen nagy számmal jelentek meg. A közgyűlést Tóvölgyi Béla nyitotta meg, majd Vági István ismertette az előkészítő bizottság működését és lelkes szavakkal szólította fel a jelenlevőket az egyesületbe való belépésre. Az alapszabályok felolvasása után a tisztikart alakították meg. Az egyesület elnöke Nánási Lajos lett, alel-

nökök Tóvölgyi Béla, Hubert József, titkár Vági István, pénztárnok Kovács Béla, ellenőrök Nagy Sándor és Weisz Ferenc, jegyzők Bárany Henrik, Weiszberger Mihály, választmányi tagok Bakoczy István, Vági Sámuel, Nagy József, Ráczy András, Szép János, Frisch Adolf, Kurahkowsky Gyula, Kozma András, Grein Ferenc, Papp József, Rózsási László, Klein Ferenc, póttagok Szikora István, Lázár György, Tolnai Dániel, Tuschák Vilmos, Koller Ferenc, Seres Sándor, a felügyelő bizottság tagjai lettek Fülöp Miklós, Herczeg Henrik, Szabó Miklós, az egyesület ügyésze Horváth Sándor dr. ügyvéd. Az egyesület iránt érdeklődőknek szívesen nyújt minden felvilágítást Vági István titkár, Miklós-utca 5.

Debrecen megrendeli a szerb húst.

A mészárosok nem engednek az áraból.

A mészárosok és hentesek ipartársulata ma közölte a tanácssal határozatát arra vonatkozóan, hogy hajlandó-e átvenni a szerb huskontingenst és az így nyert husmennyiséget a tanács által megjelölt áron kimérni. A mészárosok válasza tagadó volt. Nekik szerb hus, olcsóbb hus nem kell és olcsóbban húst nem is adnak. A hentesek ezzel szemben örömmel fogadják a tanács ajánlatát, hogy Boszniából olcsó sertést kapnak s egyenesen kérték, hogy a boszniai sertésszállítások, a vészes területek megnyitása és a konzumvásár létesítése által módot nyerjenek, hogy elégséges sertést tudjanak beszerezni. A mészárosok egyenesen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nekik nagy haszonnal kell a húst mérniök és így az olcsóbb husanyagot el sem fogadták. A tanácsban is hangzott el olyan hang, amely a mészárosok érdekeinek megvédését látta elsősorban fontosnak s elfeledte, hogy a mészárosok kis számával szemben kilencven-ezer fogyasztó érdeke áll, amelyet elsősorban kell megvédeni, ha másként nem lehet, még olyan eszközökkel is, amelyek e kisebb csoportnak kárára vannak. Szenencsére végül is egyhangu határozatban ez az álláspont győzött és a tanács kimondta, hogy úgy a szerb húst, mint a boszniai sertést szállíttatni fogja.

Az ügy állását Rostás István főkapitány és Reitz János főállatorvos ismertették. Elmondták, hogy a mészárosok vasárnap délután tartott értekezletükön kimondták, hogy a tanács ajánlatát nem fogadják el, a szerb húst nem veszik át s azt 1 korona 40, illetve a hátulját 1 korona 60 fillérért kimérni nem hajlandók, hanem javasolják, hogy az általuk vágott marhákat vegye át a város és fizesse azok után az összes kiadásokat. A hentesek ellenben örömmel fogadják a boszniai sertések behozatalát. A mészárosok horribilis összegeket mondanak a fogyasztási adók címén, pedig meggyőződött róla, hogy a fogyasztási adó egy kiló hus után nem több 4 fillérért.

Hosszu vita fejlődött ki ezután, amelyben Körner Adolf tb. főjegyző, Csóka Samu tanácsnok, Rostás István főkapitány, Szabó Kálmán tanácsnok vettek részt. Kiszámitották, hogy a szerb hus kilónként 1 korona 41 és hét tized fillérbe kerül. Végül a tanács megállapodott abban, hogy a szerb húst megrendeli és pedig egyelőre egy hónapi időtartamra köt szerződést. A további intézkedésekkel Udvarhelyi Géza városgazdát,

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet ajándságokat legnagyobb választékban, szigoru szabott árak mellett szerezhetjük be
Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.
:-: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :-:

Koncz József fest és vegyileg tisztít mindennemü ruhát, valamint csipke és szöve. függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701t
Debreczen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fióközletek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3.

Nők a kereskedelemben. A „Mercur" összes rendszerü írógépek műszaki vállalat 1. év június 1-én gyorsíró és gépiró iskolájában negyedik tanfolyamot nyitja meg. A budapesti gyakorló gyorsíró társaság felügyelete alatt. Beiratások naponta d. v. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig a vállalat irodájában Arany János-u. 2. sz. a. eszközöltetik. Telefon 5-40.

Rác Mihály helyettes városgazdát s egy vágőhídi állatorvost bízták meg. A főkapitány és főállatorvos az üzem ellenőrzését végzik. Reitz János főállatorvost pedig föl-kérték a tanács, hogy az engedély kinyerése és a szállítókkal való eljárás és szerződés dolgát intézze el.

HIREK.

— **Az Árpádtéri templom alapkövetétele.** Ma délelőtt tizenegy órakor szép ünnepély keretében és óriási néptömeg jelenlétében folyt le az Árpádtéri templom alapkövetétele, amelyen a város és egyház részéről többen voltak jelen Kovács József polgármester főgondnok, és Dicsőfi József lelkész vezetése alatt. Dicsőfi József a munkásokhoz és a hívekhez beszédet intézett, amelyben ismertette a templom alapításának történetét. A templomra alapvető nagy hagyományt néhai Vecsey Imre és neje Brückner Mária tettek. Isten áldását kérte az után az új templomra.

— **A debreceni állami tisztviselők ügyei.** Az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni köre tegnap tartotta évi közgyűlését Kazinczy Gábor nyug. kir. ítélőtáblai bíró elnöklété alatt. Kardos Albert dr. főreáliskolai tanár, a kör titkára gondosai megszerkesztett jelentéséből kiemelték, hogy a hivatalos óráknak délelőtti egyfolytában való megállapítása iránt indított országos mozgalom immár részben sikerrel járt, mert a kormány a legtöbb állami hivatalban rendeletileg hat órában állapította meg országosan a hivatalos munkaidőt. Nem járt azonban ilyen sikerrel Debrecen városnak a második lakbérosztályba soroztatása iránt indított mozgalom. De mert a város országos képviselői, Domahidy Elemén főispán és a városi hatóság magukévá tették ez igazságos ügyet, remélhető, hogy a kör újabb kérvényére ez a jogos kiyanság teljesülni fog. Végül az elnök megemlékezett arról, hogy a nyugdíjörvény revíziójával a szolgálati idő 40 évről 35 évre fog leszállíttatni. Kisebbségi fontosságú ügyek letárgyalása után az elnök, titkár és a tisztikar lelekes éljenzésével bezárt a kör közgyűlése.

— **Kölcsey Sándor temetése.** Tegnap délután négy órakor temették el nagy részvét mellett a debreceni kir. ítélőtábla egyik kiváló tagját, Kölcsey Sándort, akinek temetésén a bírói kar, a hivatalok képviselői és Debrecen társadalmanak színe-java ott volt.

A városi tanács mai ülésén kelt határozata folytán részvétiratot intézett Kölcsey Sándor családjához.

— **Az István-malom rendkívüli közgyűlése.** Élénk érdeklődés, a részvényesek nagy számu részvétele mellett tartotta meg a debreceni István-gőzmalom részvénytársaság rendkívüli közgyűlését vasárnap Zádor Lajos kir. tanácsos elnöklété alatt. A tárgyszorozat első pontja az alapszabályok 3. és 7. szakaszának megváltoztatása és kihagyása volt. Az igazgatóság a társaság céljainak kibővítését (3. szakasz) és a részvényesek részére biztosított elővételi jog (7. szakasz) teljes kihagyását javasolta. Az előterjesztés rendkívül heves vitára adott alkalmat. Zádor Lajos elnök és May Andor vezérigazgató részletesen megindokolták az igazgatóság javaslatát. Tafler Ignác részvényes a közgyűlés elhalasztását és a javaslatnak a rendes közgyűlésen való tárgyalását indítványozta. Degenfeld József gróf, Márk Endre és Kemény Mór dr. magas színvonalu, érvekben gazdag fejtegetésekben az igazgatóság javaslatának mellőzését proponálták és a szakaszok változatlan fenntartását követelték. Hosszu és éles vita után, melynek során az igazgatósági javaslat mellett Szántó Sámuel dr., Tüdőcs János dr., Békéssy László, Márton Imre, ellene pedig Kemény Viktor, Frigyesi Jenő és Ferenczy Gyula szólaltak fel, a közgyűlés nagy szótöbbséggel az igazgatóság javaslatát fogadta el. Ezután a napirend második pontja következett: a tőke-felemelés kérdése. Az igazgatósági javaslat előterjesztése előtt Hegedűs Jenő dr. arra való tekintettel, hogy a közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok módosítását tárgyalják, csak a cégjegyzékbe le-

endő bevezetés után bírnak joghatályal és tekintettel arra, hogy a tőkefelemelés már a közgyűlés által elhatározott alapszabálymódosítás alapján szándékoltatik, azt az indítványt terjeszti elő: utasítsassék az igazgatóság, hogy a tőkefelemelésre vonatkozó határozatát a jelen közgyűlés által eszközölt alapszabálymódosításnak a cégjegyzékbe leendő bevezetése után terjeszse elő. — Bár a részvényesek egyrésze az igazgatósági javaslatnak azonnal való előterjesztését kívánta, a közgyűlés nagy szótöbbséggel Hegedűs Jenő dr. indítványát fogadta el s ezzel a közgyűlés véget ért. Mint értesülünk, az alapszabályok módosítására vonatkozó határozatot a kisebbségben maradt részvényesek perrel támadják meg.

— **Magyarország legnagyobb és kitünően betanított lengyel daltársulata,** a Rabinovics-féle, kezdi meg ma kedden a Magyar Királyban 10 este re terjedő elsőrangú előadásait. A társulat 12 tagból áll és mindenütt feltűnést keltenek. Különösen kiemelkednek a hírneves Littmann Pepi, a budapesti Wertheimer mulató kedvence, a Rabinovics-kettős, Weisz Móric, a komikus Palugyai Mici szubrett és valamennyi elsőrangú művész. Az előre megrendelt asztalok csakis este kilenc óráig tartanak fenn. Hűsített italok és hideg vacsora, kitűnő borokról legjobban gondoskodik **Erős Jakab.**

— **A Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,** amelyről előző számainkban már hírt adtunk, vasárnap délután fél millió korona alapitőkével megalakult. Intézeti elnök nagykállai Kállay Frigyes cs. és kir. kamarás, nagybirtokos. Igazgatósági elnök dr. Strelinger Győző, orvos, alelnök Haty Kálmán városi mérnök, vízmű-felügyelő, igazgatóságának tagjai Adler Ferenc földbirtokos (Hajduszoboszló), Adler Géza bérlő (Ujfehértó), Csete József földbirtokos és malomtulajdonos (Veresábrány), Fisch Lajos magánzó, Fodor József, mérnök, Krassó Miksa fatermelő, a Váfalui erdőipar részvénytársaság igazgatója (Szatmár), Kupfer Jenő gyáros, Márkus Jenő szállodatulajdonos, Török József terménykereskedő és Végh Gyula sertéskereskedő. Felügyelőbizottságba dr. Berényi Pál, a magyarországi pénzügyi országos szövetségének főtitkára, (elnök) Berényi Lajos ny. máv. főfelügyelő, társelnök, Bernharth Sándor máv. mérnök, Hunyor László földbirtokos (Szolnok), Löwinger Mór fakereskedő, Szilágyi Jenő biztosítási titkár. Az intézet ügyvezető igazgatójává Würzburger Mór, ügyészévé Farkas Ignác dr. választották meg. A rész-

vénytársaság működését június hó első napjaiban Piac-utca 41. sz. alatti helyiségeiben kezdi meg.

— **Az Arany Bika Mulató Műsorának** minden száma kiváló a maga nemében. Az emberi erő és ügyesség valóságos csodáit produkálják The tvo Rewels, kik a közönséget nemcsak bámulatban ejtik, de meg is nevettek. Miriam, „a megbolondult komédiás” amerikai izü humorát harsogó kacagás kíséri. Kovács Andor mintája a modern magyar kabaret művészeknek. Különösen az egyes népszerű írókról szóló rendkívül ötletes előadása kelt frenetikus hatást. Méltó társa Árnayai Károly, kinek imitációi foglommá váltak. Együtt egy rendkívül kedves tréfát is adnak elő. — Szegedi Józsa, Deák nővérek, Jola Jolanda, Gombos Nusi, Mizzi Zlatka, a női ensemble legbájosabb tagjai. Az előadások kilenc órakor kezdődnek.

— **Cirkusz** gazdag, nagy társulattal megérkezik és csütörtökön május 18-ikán este 8 órakor tartja megnyitó előadását.

— **Dr. Rózsa Ignác** fürdőorvosi gyakorlatát Karlsbadban ismét megkezdte. Lakása: „Goldener Schwan” nevű házban, Kreuzstrassen van.

— **Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság.** A Debreceni Első Takarékpénztár részvételével f. . . április 9-én 2 millió korona alapitőkével — melyből ezidőszerint 1 millió fizetettik be — alakult ezen intézet Kossuth-utca 3. sz. a., a Debreceni Első Takarékpénztár épületében, megkezdte működését. Az intézet, melynek elnöke Kernhoffer József kir. tanácsos, ügyvezető igazgatója Töpler Ottó, az Osztrák Magyar Bank volt felülvizsgálója s főkönyvelője Oláh Ignác, az Alföldi Takarékpénztár volt osztályfőnöke, — lapunk hirdetési rovatában található hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Majális a zenekonzervatóriumban.** A zenekonzervatórium igazgatósága és tanárkara most állította össze véglegesen a folyó hó 27-én tartandó majális műsorát. A hangverseny-számokon kívül humoros zenéi előadás is lesz, utána pedig táncmulatság. A részletes programot egyik közelebbi számunkban közöljük.

— **Miért kap,** annyi postai megbízást a Kassai Haltenberger-féle ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógógyár?

— **Mert a cég** teljesen megbízható, munkája gyors és kifogástalan s az árak jutányosak. — Gyár és főüzlet: Kassa. Debrecenbe minden csomagot frankó küld visza.

URÁNUS SZÍNHÁZ

nyári helyiség

Ma május 16-án kedden este fél 9 órakor

„Egyetlen előadásban színre kerül”

A Föld története.

Írta: Király Pál 3 felv. 130 színes vetített 1600 méter színes mozgófényképpel.

„A szerző személyes vendégszereplésével.”

Rendes Uránia helyárakkal.

— A Royal-kioszk ma nyílik meg Kiss Béla híres zenekara közreműködése mellett. Pontos kiszolgálásról gondoskodik özv. Hauer Bertalanné.

Gyönyörű dísz tárgyak
Halász Nándor
ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, óra üzlete
a Debreczeni Első Takarékpénztár új épületében.

— Alföldy Károly táncinézétében az új tanfolyam folyó hó 15-én kezdődik. Beiratásokat elfogad Péterfia-u. 2. sz. Telefon 510.

— Üzlet áthelyezés miatt. Leszállított árban kapható cérna és selyem kesztyűk, nadrágtartók, sérvkötők, háskötők és gumiharisnyák Vitáriusnál Szent Annában, június 1-től Alföldi Takarékpénztár épületben Piac-utca 16.

— Zdíback Lajos és testvére cs. és kir. udvari szállítók mindennemű kész blousai Debreczenben csakis Halmágyi Sámuel dívatházában szerezhetők be.

— Modern falképvekben állandó újdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

A Hungáriában egy modern új, 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

— Schvarcz M. L. átköltözött Piac-u. 52. szám alá (Jungresz divatárusnő volt üzlethelyiségébe) a Miklós-utcával szemben. A régi helyiségből áthozott árak mesés olcsó árban.

— Cim és másolást elvállalok otthoni munkára. Cim a kiadóba megtudható.

Olcsó ékszerek és órák.

Házlebontás miatt üzletemet ideiglenesen volt helyiségemmel szemben a barakba helyeztem át. **Dívatos ékszer újdonságok, brilliánt árak, aranyórák, láncok. Pontosan járó zsebórák** nagy választék, olcsó és szolid árban, olcsóbban mint bárhol. Javításokat és átalakításokat elfogadok. Szolid ár, — szép munka. — Sajat műhelyemben.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem, tisztelettel
Pintér Gusztáv
ékszerész, vésnök és óra kereskedése

Megnyílt a GLÜCKEDE

ujjonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takarékpénztár új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentés.
Budapest, 1911. május 15.

Készáru változatlan.

1911. októberi buza	11.38 - 39
1911. májusi buza	12.48 - 49
1911. áprilisi buza	—
1911. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	9.48 - 49
1910. májusi zab	—
1911. októberi zab	7.75 - 76
1910. jul. tengeri	6.69 - 70
1911. májusi tengeri	6.58 - 59
1910. augusztusi repcze	—
1910. jul. tengeri	—

Dr. Szép Imre
íródját
Piac-u. 63. szám alá helyezte át.

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA.

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok : Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó de-lain Kor. 2.30 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. — **Gyermekruhák**, mosó kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól. Madeira és batiszt **gyermekruha** különlegességek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól. Madeira és selyem napernyők, férfi, női és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüggönyök és ágyszerítők,

madeira hímzett batiztok 88 fillértől. Szabó kellekek, rövid diszárak. Férfi, női és gyermek fehérneműk dus választékban.

Piac-utca 85. sz. Wiener-palota.

Egyeser próbálva mindig használva

Bruxelles 1910 Grand Prix

Dr. Dralle
Bükk-Hajvíz
Használatban utóérhetetlen.
Ára K 2.50 és 5.—
Georg Dralle
Bodenbach a. E.

Poloska és molyirtást

a Varga Gábor találmányát képező gőzgéppel és szerrel felelősség mellett elvállal

Lénárt Mihály

Lakik a homokkerti olvasó körben.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle «Formacint», mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!
Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 korona.
Kapható

Harsányi Lajos
gyógyszertárában, Csapó-u. 18.

Nagy rakár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák
és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izlőses kitünő minőségű

üveg és porcellánművek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacól vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Piac-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

POLO
a legjobb folyékony fém tisztító.

Eladó szántó föld.

A halápi állomáshoz fél óra járányira 343 magyar hold 1200 négyszögölös kitünő

buza termő föld

egytagban, esetleg parcellázva örök áron eladó, a birtokon 15 hold dohány engedély van.

Értekezhetni lehet a hajduböszörményi közgazdasági bank részvénytársaságnál.

Szabó Lajos Fiai

cég női divat áruházában a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkei már teljesen rak-tárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés	1 frt 20
140 cm. zsolnai kosztüm kelme	1 frt 80
120 cm. tiszta gyapju ruhakelme	1 frt 10
110 cm. diagonal dívatkelmék	85 kr.
Selyemszáru ruhavásznak	46 kr.
Mosó levantinok	26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátýol és ruhadiszekben.

Élőkelő, jól bevezetett

életbiztosító intézet

Hajdu- és Szabolcs vármegyék területére kiterjedő hatáskörrel Debreczen székhellyel, óvadékképes

vezérképviselőt

Keres.
Ajánlatok „Fejlődés 27325” sz. a. küldendők **Schwarz József** hirdetési irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Mindenem, sok álmatlan éjt töltök el nem akarlak feledni el ne hagyj, csak ez az, mely tartja még bennem az életet, hogy te nem hagysz el várlak L...

Betöltendő.

Egy mérlegképes könyvelő fűszer nagykereskedésbe azonnali belépésre kerestetik. A szakmába jártasak előnybe részesülnek. Czim a kiadóhivatalban.

Német bonnét keresek három gyermek mellé. Czim Arany János-u. 2. II. em. 10.

Háziszolga felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Rifutó fiú (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Kolibri hüvely: Nicotin mentes! Praeparált szopókával! A géget nem szárítja! Kellemes ízű! Feltétlenül izelje meg mindenki! Kapható mindenütt. Főraktár Harmathynál, Fűvészkert-u. 14.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tülkőr, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Öszerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Eladó, esetleg bérbe kiadó ház és kert Hajdu sámszonban. Czim a kiadóban.

Önt is érdekli! Logujabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégibb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Lakás.

Kiadó augusztus elsejére szép 3 szobás lakás mellékkelhelyiségekkel Külsővásártér 5. sz. alatt. Kellemes, árnyas, virágos udvar.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Bonyás Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít **Tuschák Vilmos** ékszerész **Halköz 4. sz.**

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos "Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt árban.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak: Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerzzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Kereskedőknek és magán személyeknek előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszszámítási és személyhitelt nyújtunk.

Részvényeseknek: Helybeli és vidéki pénzügyi részvényekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokosok bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb **összes 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt** folyósítunk.

Ingatlanok, nevezetesen házak és birtokok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra; megbízásokat elfogadjunk és azokat kiterjedt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindenemű bérletre előjegyzéseket elfogadjunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk. Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet Igazgatósága **Piac-utca 32.** Ideiglenes telefon 880. szám.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fürdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és pelenka. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

ezégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

1038—1911. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a földesi közbirtokossági tktár végrehajtónak Molnár Márton és neje végrehajtást szenvedők elleni 800 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a pladányi kir. járásbírósa területén levő Nádudvar községben fekvő nádudvari 1815. számú betétben A. I. 1-2. sorsz. 1028. 1029. hrsz. alatt felvett 542. négyzetögl területű a Beltelekben fekvő 185. ösz. ház, udvar és szántóra az árverést 946 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi július hó 10. napján délelőtti 10 órakor a Nádudvar község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is azonban annak 1/2-ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60 tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladányban, 1911. márcz. hó 30.

Dr. Kovács s. k. kir. jbiró.

László Zsigmond ALLATORVOSI RENDELO-IRODAJÁT Rákóczi-utca 3. sz alá helyezte át.

19360—1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Steinberger Dezső végrehajtónak Gál Imre végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Balmazújváros határában fekvő a balmazújvárosi 2562. sz. tjkvből szerkesztett 562. sz. betétben A. I. 2562. hrsz. a felvett ingatlan Gál Imrét illető 1/2 részére 608 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi június hó 7 ik napjának délelőtti 10 órakor Balmazújváros község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 1/2-án alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 121 kor. 60 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértett tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1911. április hó 13 án.

Baróthy s. k. kir. tszéki biró.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Napernyőkben

gyönyörű újdonságok érkeztek raktárra.

Bank és Váltóüzlet R. T. Debreczen.

Ideiglenes helyisége

Rossuth-utca 3. szám I. emelet kereszt épület, végleges helyisége pár hónap múlva a Debreczeni Első Takarékpénztár jelenlegi üzlet-helyisége.

Elfogad betéteket betétkönyvekre és folyó (cekk) számlára.

Leszámítol váltókat és követeléseket hitelrésztes csoportja kebelében kereskedők tárczaváltóit.

Megvásárol és elad helyi és tőzsdei értékpapírokat, ilyenekre előleg és kölcsönöket folyósít a legjutányosabb kamatláb mellett.

Lebonyolít mindennemű tőzsdei ügyletet.

Hitelleveleket ad bármely európai bankpiacra. Idegen pénzeket legjobban bevált és ilyeneket állandóan készletben tart és eszközöl bármilyen idegen értékű átutalást.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

az Igazgatóság.